

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium Třinec, Komenského 713

Komenského 713, 739 61 Třinec

Identifikátor školy: 600 016 269

Termín konání orientační inspekce: 12. – 15. března 2002

Čj.	146 613/02-11118
Signatura	on2zv545

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium Třinec, Komenského 713, je střední školou, ve které lze studovat ve čtyřletém a šestiletém studijním cyklu. Dle rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 21 937/2001-21 ze dne 30. července 2001 škola sdružuje:

1. Gymnázium s kapacitou 650 žáků
2. Školní jídelnu s kapacitou 500 jídel

Ke dni orientační inspekce t. j. k 12. březnu 2002, ve škole studuje ve čtyřletém studijním oboru 131 žáků a v šestiletém studijním oboru 538 žáků. Celkem školu navštěvuje 669 žáků organizovaných v 22 třídách. Průměrná naplněnost tříd je 30,4 žáků na třídu. Škola vyučuje podle učebních dokumentů pro gymnázia schválených MŠMT ČR č. j. 21 937/2001-21 ze dne 30. července 2001.

V souladu s přechodem některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky do majetku krajů přešla funkce zřizovatele školy na kraj a škole jako příspěvkové organizaci byla vydána Radou Moravskoslezského kraje na základě usnesení zastupitelstva kraje č. 7/77/1 ze dne 13. prosince 2001 nová zřizovací listina č. j. ZL/265/2001.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

V průběhu orientační inspekce byla sledována výuka v předmětu český jazyk a literatura a v předmětu matematika. Hodnocena byla činnost z hlediska plánování a přípravy výuky, personálních, materiálních a psychohygienických podmínek, dále účelnosti a vhodnosti organizace výuky, použití forem a metod práce, účinnosti motivace a způsobu hodnocení žáků ve vyučovacím procesu. Posuzována byla také úroveň spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem i mezi žáky a pedagogy.

Český jazyk a literatura

Navštíveno bylo celkem deset vyučovacích hodin u všech vyučujících češtiny ve škole, z nichž pět bylo literárních, tři mluvnické a dvě slohové.

Výuka je plánována a realizována podle platných učebních dokumentů závazných pro víceletá a čtyřletá gymnázia. Časová dotace hodin plně respektuje minimální hodinové dotace stanovené ve schválených učebních dokumentech. V prvních a posledních ročnících čtyřletého i šestiletého studijního cyklu je v každé třídě jedna hodina češtiny týdně dělená. Všichni vyučující mají zpracovány časově tematické plány učiva. Učební osnovy jsou plněny. Předmětová komise českého jazyka a literatury realizuje činnost dle písemně zpracovaného plánu na školní rok, záznamy z jednání nejsou vedeny. V rámci individuální volby vzdělávacích aktivit škola nabízí v oboru český jazyk a literatura nepovinný předmět literární seminář pro zájemce z různých ročníků (jedna skupina), z volitelných předmětů seminář a cvičení z českého jazyka pro žáky maturujícího ročníku (dvě skupiny).

Veškerá výuka českého jazyka a literatury je svěřena devíti vyučujícím, všichni jsou odborně i pedagogicky způsobilí k výuce na gymnáziu. Nikdo z vyučujících češtiny není začínajícím pedagogem. Učitelé jsou odborně erudovaní, dostatečně zkušení (až na jednoho pedagoga, který vyučuje druhý rok), k jejich rozhledu příznivě napomáhá návštěva odborných přednášek, kurzů a seminářů v rámci dalšího vzdělávání, jakož i studium řady odborných periodik, které škola zabezpečuje (např. Český jazyk a literatura, Česká literatura, Host aj.).

Výuka předmětu český jazyk a literatura probíhá jednak v odborné učebně, jednak v kmenových třídách. Odborné učebny informatiky a výpočetní techniky s připojením na

Internet k výuce češtiny využívány zatím nejsou. Odborná učebna českého jazyka a literatury je velmi solidně vybavená, k dispozici je televize, video, hifi věž, gramofon, zpětný projektor, dostatečný fond jazykových i literárních nahrávek, slovníky a základní odborná literatura. Nesporným kladem je skutečnost, že vyučující moderní didaktickou techniku ve výuce žádoucím způsobem používají, což bylo v řadě navštívených hodin zřetelně patrné. Didaktická podnětnost kmenových učeben je na standardní úrovni.

Všechny ročníky využívají odpovídající učebnice opatřené schvalovací doložkou MŠMT ČR, žákům plnicím povinnou školní docházku je škola poskytuje zdarma. Nesporným pozitivem je existence velmi dobře vybavené školní žákovské knihovny (k termínu inspekce v evidenci přibližně 10 000 svazků) a prostorné studovny s připojením na Internet, jejímž odborným vedením je pověřena jedna pracovnice školy. Psychohygienické zásady jsou respektovány, výuka češtiny je vyváženě rozložena a realizuje se zejména v ranních a dopoledních hodinách.

Předložené práce žáků jsou vyučujícími opravovány, prokazatelným způsobem nejsou doloženy analýzy vyskytujících se chyb, kontroly provedených oprav jsou realizovány, práce jsou archivovány u jednotlivých vyučujících. V průběhu školního roku píše žáci většinou dvě kontrolní slohové práce, 4 - 6 kontrolních diktátů, mluvnické písemné práce apod. Kontrole psaného projevu žáků je ze strany vyučujících věnována rozdílná pozornost, školní sešity žáků vyšších ročníků nejsou vyučujícími kontrolovány.

Výuka byla realizována převážně tradiční frontální metodou, učivo bylo podáváno věcně správně, bylo pamatováno na aplikace různých hledisek a příkladů. Ve všech hodinách byly kromě učebnic a pracovních sešitů využívány další připravené materiály: kopírované texty, odborné publikace, slovníky, ukázky z beletrie, žáci přednášeli referáty a diskutovali o nich. I když celkově převažoval výklad vyučujících, v dílčích úsecích hodin byl kladen důraz na aktivní dialog se žáky, na určité problematické otázky, na pochopení vztahů a souvislostí. Jen velmi zřídka bylo prováděno shrnutí učiva v závěru hodiny, sebehodnocení žáků v závěru hodiny nebylo vůbec realizováno.

Snaha aktivizovat žáky vstupními motivačními metodami nebyla v navštívených hodinách příliš patrná. Průběžná motivace spočívala v častých podnětech, kterými byli žáci udržováni v trvalé aktivitě. Další pozitivní posilování během výuky prováděli vyučující oceňováním žáků ústní pochvalou za dobrý výkon. Ve většině sledované výuky byly vhodně využity mezipředmětové vztahy. Zkoušení bylo vedeno snahou dát žákům příležitost úspěšně uplatnit nabyté vědomosti a dovednosti, nikoli odhalit jen nedostatky. Korekce chyb byla prováděna důsledně, ale nepostrádala pedagogický takt a pomoc. Prověřování znalostí žáků mělo formu frontálního orientačního i individuálního klasifikačního zkoušení. Hodnocení výkonů examinovaných žáků bylo objektivní a spravedlivé, proto bylo žáky bez problémů akceptováno.

Komunikace žáků byla většinou na velmi dobré úrovni, všichni měli možnost vyjádřit svůj vlastní názor, což bylo patrné zejména v navštívených hodinách literatury. Rovněž komunikace vyučujících, pohotovost a péče o jazykovou kulturu byla ve všech sledovaných hodinách velmi dobrá. Totéž se týká i neverbální komunikace učitelů a jejich psaného projevu na tabuli. Vážnější kázeňské problémy v době inspekční návštěvy nebyly zaznamenány, u naprosté většiny žáků převládal kladný vztah k výuce.

Žáci se zapojují do řešení různých soutěží a olympiád ve sledovaném předmětu, výraznější úspěchy nebyly v loňském školním roce zaznamenány.

Souhrnně je úroveň výuky hodnocených předmětů ve většině sledovaných atributů hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Výuka matematiky probíhala v souladu se schváleným učebním plánem a učebními osnovami. Perspektivní i bezprostřední příprava pedagogů byla zajištěna.

Sledovaný předmět je vyučován učiteli odborně a pedagogicky způsobilými pro vyučování ve střední škole. Výuka probíhala v upravených třídách, které jsou vybaveny vhodným školním nábytkem. Prostředí tříd bylo estetické a podnětné.

Struktura hodin, jejich tempo a množství informací odpovídalo věku žáků. Organizace výuky měla stanovená pravidla, která byla žáky i učiteli respektována. V rámci hromadného vyučování učitelé žákům novou látku vysvětlovali, žáci probírané učivo písemně procvičovali. V jedné hodině byly příklady k procvičení zadány diferencovaně podle obtížnosti. Při výuce byly účelně využívány učebnice a další materiály. Výuka byla vedena odborně a věcně správně.

Ve výuce byly s malým efektem využívány prvky vstupní a průběžné motivace. Pozornost byla věnována opakování, procvičování a upevňování staršího i novějšího učiva. Klasifikace zkoušených žáků byla objektivní a spravedlivá, učiteli odůvodněná. Při řešení přiměřeně obtížných úloh vyučující žákům pomáhali a nesprávné postupy bezprostředně opravovali. V jedné hodině bylo využito práce s chybou. V hodinách nebylo využito sebehodnocení ani vzájemné hodnocení žáků.

Žáci byli vedeni k vyjádření vlastních názorů a k formulování závěrů zjištěných vlastními výpočty. Projevy nekázně či zjevného nezájmu žáků nebyly pozorovány. Žáci v průběhu vyučování respektovali dohodnutá pravidla jednání, vzájemná komunikace byla založena na oboustranné důvěře. Verbální a neverbální komunikace vyučujících byla na dobré úrovni, u většiny žáků převažoval pozitivní vztah k danému předmětu.

Na základě zjištěných skutečností je kvalita vzdělávání v navštívených hodinách matematiky celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Výuka probíhá ve shodě se schválenými učebními dokumenty. Tematické plány jsou zpracovány jednotlivými učiteli. V přípravě a plánování výuky jednotlivých předmětů dochází ke koordinaci práce v rámci předmětových komisí. Celkově je plánování a příprava výuky velmi dobrá.

Personální podmínky jsou vzhledem k odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících hodnoceny jako vynikající.

Škola má velmi dobré prostorové podmínky pro výuku sledovaných předmětů. Vybavení učebními pomůckami tvoří odpovídající základnu pro plnění vzdělávacích programů.

Motivace a hodnocení žáků probíhají pozitivním způsobem. Úroveň komunikace a spolupráce mezi učiteli a žáky je velmi dobrá.

Celkově byl průběh vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnocen jako velmi dobrý.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Orientační inspekce na výše jmenované škole byla provedena na žádost Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 19. února 2002, č. j. ŠMS/1361/02/Juch. Pro závažné chyby v organizaci školního roku 2001/02 byl Radou Moravskoslezského kraje dne 14. února 2002 odvolán ředitel školy.

Ředitel školy předložil dne 24. května 2001 organizaci školního roku 2001/2002 referátu

školství okresního úřadu ve Frýdku-Místku. Tato organizace nebyla ze strany referátu odmítnuta. Kontrolou nového zřizovatele bylo zjištěno, že ředitel předložil výpočet Phmax na školní rok 2001/02, z něhož vyplynula 100% hodnota 1141,6 hodin. Na tuto hodnotu byla sestavena organizace výuky v rozsahu 1052 hodin týdně. Správná hodnota výše Phmax činila 992,54 hodin. Rozdíl mezi správnou hodnotou a hodnotou vypočítanou ředitelem školy činil 148,62 hodin, rozdíl mezi správnou hodnotou Phmax a skutečným rozsahem týdenní výuky činil 59,46 hodin.

Na pokyn zřizovatele byla provedena úprava organizace školy. Výpočet hodnoty Phmax byl proveden k aktuálnímu stavu žáků školy a naplněnosti tříd ke dni 1. března 2002 a činil 994,56 týdenních hodin. Na tuto hodnotu bylo redukováno dělení tříd na skupiny.

Škola se řídí schválenými učebními plány. Na základě hospitační činnosti, kontroly tematických plánů sledovaných předmětů a pedagogické dokumentace lze konstatovat, že realizace učebních plánů je v souladu s deklarovaným vzdělávacím programem.

Nabídka volitelných předmětů je široká s přihlédnutím k danému typu školy. Koresponduje s profesní orientací a zájmy žáků, zpravidla navazuje na některý povinný předmět, prohlubuje a funkčně rozvíjí jeho obsah. Nabídku nepovinných předmětů v letošním školním roce tvoří sportovní hry, francouzský a španělský jazyk, literárněvědný seminář, hudební výchova (pěvecký sbor) a základy administrativy.

Vedení školy tvoří v současné přechodné době pověřený ředitel školy a jeho dva zástupci. Rozdělení kompetencí mezi řídicími pracovníky je stanoveno písemně v materiálu nazvaném Pracovní program. Pracovní program obsahuje organizaci školy (vedoucí předmětových komisí, ustanovení dalších komisí, správcovství sbírek, odborných učeben, třídnictví, kritéria pro hodnocení práce učitelů a třídních učitelů atd.), výchovně vzdělávací akce, seznam soutěží, přehlídek a olympiád, jichž se škola zúčastní a plán exkurzí. Součástí plánu je vnitřní platový předpis, rozdělení kompetencí, plány práce předmětových komisí, plán výchovného poradenství a prevence drogové závislosti.

Prostředkem řízení jsou pravidelné a případně aktuální porady vedení (ředitel, zástupce ředitele). Podle potřeby jsou svolávány provozní porady pedagogických pracovníků či třídních učitelů, z těchto porad jsou pořizovány zápisy. Pedagogická rada zasedá v plánovaných termínech, o průběhu jednání jsou vedeny záznamy, které obsahují informace o stavu školy ve výchovně vzdělávací oblasti. Povinná dokumentace školy upravující organizaci výchovně-vzdělávací činnosti je vedena řádně, funkčně, v souladu s platnými právními předpisy. Při kontrole nebyly zjištěny závažnější nedostatky.

Pracovníci školy získávají potřebné informace především na operativních poradách, v případě nutnosti mohou být informováni ústně nebo školním rozhlasem. Ve sborovně je umístěna nástěnka pro učitele, kde jsou jim denně vedením školy zveřejňovány aktuální informace a pokyny.

Informace žákům předává třídní učitel, případně je najdou na určené nástěnce. Činnost výchovné poradkyně se řídí sestaveným plánem práce výchovného poradce. Hlavní náplní práce je spoluúčast při řešení výchovných problémů a administrace přihlášek žáků posledních ročníků ke studiu na vysoké škole. Výchovná poradkyně zajistila vypracování individuálních studijních plánů žáků se zdravotním postižením. S plány byli zákonní zástupci žáků prokazatelně seznámeni. Výchovná poradkyně nespĺňuje kvalifikační předpoklady podle platné právní normy.

Na škole pracuje studentská rada složená ze zástupců všech tříd a zástupců studentského časopisu Prostor. Studentská rada se schází každé první pondělí v měsíci.

Rodiče jsou informováni o prospěchu a chování žáků na pravidelných třídních schůzkách,

jejichž termín je stanoven v dostatečném odstupu od uzavření klasifikace. Tok informací je průběžný a ucelený.

Další informace o práci školy získává veřejnost z výroční zprávy o činnosti školy za příslušný školní rok. Zpráva za uplynulý školní rok (2000/2001) obsahuje údaje stanovené příslušnou právní normou a velmi podrobně referuje o výuce v jednotlivých předmětech, popisuje úspěchy žáků v soutěžích a dalších mimoškolních akcích. Výroční zpráva slouží škole jako zdroj sebehodnocení.

Pro pozitivní vývoj je dle podmínek školy optimálně využíváno odborné a pedagogické způsobilosti jednotlivých učitelů. Ve škole vyučuje 49 pedagogů, kteří až na jednoho splňují kritéria odborné a pedagogické způsobilosti. Značnou roli ve vedení pracovníků mají předmětové komise, které koordinují činnost ve výuce jednotlivých předmětů.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepce další činnosti gymnázia po odvolání ředitele školy není vypracována. Hlavní cíle školy ve školním roce 2001/02 vycházejí z materiálu Pracovní program školy. Úpravy organizace školy a rozdělení disponibilních hodin k 1. březnu 2002 byly provedeny v souladu s platnými normami a zohledňují potřeby a zájmy žáků. Informační systém školy je zajištěn.

Zavedené formy operativního řízení umožňují účinné vedení a motivování pracovníků. Kvalifikovanost pedagogického sboru je velmi dobrá.

Podmínky vzdělávání jsou hodnoceny celkově jako standardní.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Prevence sociálně patologických jevů

Ve škole je pověřena funkcí školní metodičky prevence sociálně patologických jevů od roku 1996 učitelka s dostatečnou pedagogickou praxí. Minimální preventivní program je zpracován obecně se zaměřením na prevenci zneužívání návykových látek, dalšími sociálně patologickými jevy se nezabývá. Dle vyjádření vedoucích pracovníků se ve škole sociálně patologické jevy nevyskytly. Mnohé vyučující zajímá především výuka a podílet se na prevenci odmítají. Žáci jsou o problematice zneužívání návykových látek informováni ve výuce. Většina žáků nebyla o funkci školní metodičky prevence informována, informační nástěnka pro žáky o těchto jevech ve škole chybí.

Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů zabývá formálně, přijatý systém je málo efektivní.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace ve smyslu § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, třídní knihy, třídní výkazy, školní řád, rozvrh hodin, záznamy z pedagogických rad, kniha úrazů, personální dokumentace, protokoly o provedených kontrolách).
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001.

- Tematické plány učiva sledovaných předmětů.
- Písemné podklady řídicí a organizační činnosti vedení školy.
- Písemné žákovské práce.
- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 21 937/2001-21 ze dne 30. července 2001
- Zřizovací listina ZL/265/2001 vydaná na základě usnesení zastupitelstva Moravskoslezského kraje číslo 7/77/1 ze dne 13. prosince 2001.

ZÁVĚR

Gymnázium Třinec, Komenského 713 prokázalo velmi dobré výsledky v oblasti kvality vzdělávání ve sledovaných předmětech. Výsledky v oblasti podmínek ve vzdělávání jsou ovlivněny současným přechodným obdobím, kdy školu do vypsání konkursu řídí pověřený ředitel.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Josef Minaříček
Člen týmu	PaedDr. Miroslav Bialoň
Člen týmu	PhDr. Lubomír Kratochvíl

V Ostravě dne 27. března 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. března 2002

Razítko

Ředitel školy

Mgr. Jindřich Močkoř

.....
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	15. dubna 2002	146 735/02-000889
Zřizovatel	15. dubna 2002	146 736/02-000889

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány